

להחזיק את העולם

הרב אלישיב צוק"ל הקפיד יותר מכל על בנות ביתו - על הצניעות. הוא אמר שהצניעות היא עיקר תפקידה של האישה והיא מהות הבית היהודי.

לפני שלוש שנים בערך התקיימה אספה גדולה בענייני צניעות באולמי תמיר. לאספה היו אמורים להגיע הרב אלישיב זצ"ל, ויבדלחט"א - מרן הגרא"ל שטיינמן שליט"א ומרן הגר"ש וואזנר שליט"א. בשבת שלפני האספה הרב לא הרגיש טוב והיה חלש מאוד. אני זוכרת איך ביתו ניגשה אליו ושאלה: "אבא, איך תלך לאספה כשאתה כל כך חלש?"

השאלה לא הייתה 'האם תלך' אלא 'איך תלך', מכיוון שלאספות בענייני צניעות ברור שהרב ילך.

(מתוך ראיון עם הרבנית יוכבד אלישיב תחי', כלתו של הגר"ש אלישיב צוק"ל)

אברך ניגש עם בנו לרבי מיכל יהודה לפקוביץ להתברך, והזכיר שיש לו גם בנות ורוצה שגם הן יבורכו, ובירך: **שתהינה צנועות, כי הצניעות מחזיקה את העולם!**

(עלון "דובב שפתים", כי תצא התשע"ב)

הערך העליון ביותר הדוחה את כל התורה הוא פיקוח נפש. כדי להציל נפש אחת מישראל ואפילו כדי להאריך מעט את חייו של הגוסס, יש לעבור על כל המצוות, לחלל שבת, קדושת יום הכיפורים, לאכול טרפות, וכל זאת כדי לתת לחולה אפילו חיי שעה.

ובכל זאת, כאשר נדרשה נערה יהודייה לוותר על אחד מגדרי הצניעות והקדושה, אמרו חכמים במסכת סנהדרין: **"ימות ואל תספר עימו מאחורי הגדר"**. ימות איש יהודי, ובת ישראל לא תוותר על אחד מגדרי הקדושה, ולא תדבר עימו מאחורי הגדר אפילו שלא יראו זה את זה.

כה החמירו חכמים בגדרי הקדושה והצניעות, כי בנפשנו הדבר. זו הדמות של כלל ישראל, של העם היהודי. רק כך נבטיח את עתיד קיומנו, על ידי שמירה ללא פשרות על כל אחד ואחד מגדרי הצניעות והקדושה.

(מדברי הרב אשר וייס שליט"א / צאי לר בעהבי הצאר" ח"ב. עמ' 47)

ה"תבלין"

"...מבואר באיגרת הגר"א (על פי הנוסח המדויק) כי כלי הנשק של האדם כנגד יצר הרע, הוא, תורה לזכרים וצניעות לנקבות. משום כך היצר הרע משקיע את כל כוחותיו כדי לפגוע בעניינים אלו....

לכן רואים שבן תורה יכול להתפלל בכל כוחותיו, להתנהג כראוי וכו' אבל הקשה לו ביותר זה לימוד תורה בהתמדה, כי שם היצר הרע משקיע את כל כוחותיו. בנשים - מוצאים שהן מתעלות בתפילות, בקבלות טובות, בחסדים, ובכל שאר הדברים החשובים מאוד, ודווקא כאשר זה מגיע לענייני הצניעות, קשה ביותר. היצר הרע משקיע בזה את כל כוחותיו.

משום כך, **התפקיד העיקרי של האישה: להתחזק בצניעות**, שהרי זה התבלין שלה. ואז, אם תהיה חזקה בעניין זה, **כל מהותה תתרומם, היא תחוש סיפוק עילאי...**

(דברי הרב שטיינמן שליט"א / מאחורי הפרגוד, עמ' 362)

בסמינרים של הבנות מה צריכה להיות האווירה? מה צריכה להיות השיחה של התלמידות? מה צריכה להיות השיחות של המורות, של המחנכות? את מי צריכים להעלות על הדרגה הגדולה? **בנות צנועות! לא בנות מחוכמות בלימוד!**

מורה ומחנכת צריכה להתנהג בתכלית דרכי הצניעות, לא רק בעת שהותה במחיצת בית הספר בה היא מלמדת, אלא במשך כל שעות היממה, בכל מקום הימצאה. זהו התפקיד של כל בת ישראל, ומכל שכן אלו שבאות להעמיד ולחנך דורות - בוודאי שצריך שתהינה צנועות בתכלית דרכי הצניעות, להיות לסמל ולדוגמה.

הנה עתה שעומדים אנו ימים ספורים לפני ראש השנה, **מה צריכה להיות ה"קבלה" של הבנות לפני יום הדין? צניעות!**

(מתוך דברי רבי מיכל יהודה לפקוביץ זצ"ל בכינוס בני תורה ערב ראש השנה תשס"ז, הובא בעלון דובב שפתים כי תצא תשע"ב)

יסודות עמוקים

כשאנו רואים גורד שחקים, אנו מתפעלים מגובהו המתנשא - אבל אנו שוכחים שכל הגובה העצום הזה עומד בזכות היסודות העמוקים שלו, הטמונים עמוק עמוק באדמה! בלעדי אותם יסודות, לא היה הבניין יכול לעמוד. היסוד חשוב לא פחות מהבניין!

הנשים הן היסוד והשורש של עם ישראל - ושל העולם כולו. והראייה, שיהדותו של אדם נקבע לפי האם ולא לפי האב. השורש הוא האישה, וטבעו ומהותו של השורש שהוא **צנוע ונסתר**, טמון עמוק עמוק הרחק מעין רואים. (הרב פינקוס זצ"ל / נפש חיה, עמ' ח)

האישה לא קיבלה הרבה מצוות מעשיות המחברות עם הקב"ה. השפה שלה היא שפת הלב, עבודתה היא עבודת הלב. עם הלב הזה, עם תחושת האהבה, **ההתקשרות הפנימית**, היא יכולה להגיע לדבקות אמיתית ולקרבת ד' תמידית.

וכאן, בקשר הלב, המתבטא בתוכנם הפנימי של המעשים, ובתחושות המלות אותם, נמצאת נקודת הגדלות של האישה. אותה גדלות פנימית, הטמונה עמוק מתחת לפני הקרקע, שאין איש יודע ורואה אותה, רק הקב"ה בוחן כליות ולב.

(הרב פינקוס זצ"ל / צדיק כתר יפוח, מובא בקובץ ללימוד מודרכת, מכון בית יעקב למורות, "ובמים עזים נתיבה" ח"א, עמ' 29)